

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319202945
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5319202945.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloletého Y. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX G. XXX, tohto času bytom B. Č.. XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a neodkladným opatrením Okresného súdu Čadca, č. k. 7 PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 dočasne zvereného do starostlivosti I. I., nar. XX. X. XXXX, bytom D., T. C. Č.. XXXX, B.-I., Č. M. a C. I., nar. X. X. XXXX, bytom D., T. C. Č.. XXXX, B.-I., Č. M., dieťaťa rodičov: matky F. H., nar. XX. X. XXXX, bytom XXX XX G. XXX a otca W. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX G. XXX, o návrhu navrhovateľky D. H., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX G. XXX, tohto času bytom B. Č.. XXXX na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, ul. 17. novembra 1567, 022 01 Čadca, takto

rozhodol:

I. Súd **z v e r u j e** maloletého Y. H., nar. XX. X. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti sestry D. H., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom G. Č.. XXX, tohto času bytom B. Č.. XXXX.

II. Sestra D. H.Á., nar. X. XX. XXXX je **p o v i n n á** vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého Y. H., nar. XX. X. XXXX v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia.

III. Sestra D. H.Á., nar. X. XX. XXXX je **o p r á v n e n á** zastupovať a spravovať majetok maloletého Y. H., nar. XX. X. XXXX v bežných veciach.

IV. Matka F.Y. H., nar. XX. X. XXXX je **p o v i n n á** prispievať na výživu maloletého Y. H., nar. XX. X. XXXX sumou vo výške 50,- € mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, ktoré výživné je povinná poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti Y. H., nar. XX. X. XXXX, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, číslo účtu: SK54 8180 0000 0070 0053 1401, variabilný symbol: 13091967 počnúc odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. Otec W. H., nar. XX. XX. XXXX je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletého Y. H., nar. XX. X. XXXX sumou vo výške 100,- € mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, ktoré výživné je povinný poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti Y. H., nar. XX. X. XXXX Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, číslo účtu: SK54 8180 0000 0070 0053 1401, variabilný symbol: 23111949.

VI. Súd **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu Čadca č. k. 7PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 dňom právoplatnosti rozsudku.

VII. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 8. 11. 2019, sa navrhovateľka domáha zverenia maloletého dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia výživného rodičom na tom skutkovom základe, že maloletý Y. a N., súrodenci navrhovateľky, boli neodkladným opatrením Okresného súdu Čadca, č. k. 7 PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 dočasne zverení do starostlivosti manželov I. z dôvodu, že súrodenci odišli od rodičov a odmietli sa vrátiť späť z dôvodu, že rodičia v nadmernom množstve požívali a požívajú alkoholické nápoje a zanedbávali starostlivosť o ne. Navrhovateľka mala záujem o zverenie maloletého Y. do svojej starostlivosti, nakoľko maloletý nechcel ísť bývať do Českej republiky, ale navrhovateľka bývala stále u rodičov alebo bola pri priateľovi, takže si v tom čase brata nemohla prevziať do svojej starostlivosti, čo mu aj vysvetlila. Maloletý bol zverený do starostlivosti manželov I., cez týždeň bol na internáte a na víkend mal chodiť k manželom, ale nechodil. Zdržoval sa doma alebo u tety H. na G.. Z tohto dôvodu si manželia Mravcovi podali návrh iba na zverenie maloletej N. do ich starostlivosti a maloletemu Y. nechcú naďalej zabezpečovať riadnu starostlivosť. Maloletý navrhovateľku prosil, aby sa snažila vybaviť si bývanie, nakoľko chce bývať s navrhovateľkou. Navrhovateľke sa podarilo nájsť nájomný dvojizbový byt v B., kde spolu s maloleťým budú bývať. Byt je kompletne zariadený a vhodný na okamžité bývanie. Maloletý navštevuje 1. ročník Spojenej školy v Y. T. I., odbor zámočník. Tento odbor ho baví. Počas týždňa býva naďalej na internáte. Dosahuje priemerné vyučovacie výsledky. Vyučovanie navštevuje pravidelne. Na víkend bude chodiť ku navrhovateľke. Navrhovateľka mu chce zabezpečovať riadnu starostlivosť. Navrhovateľka nesúhlasí s tým, aby bol maloletý umiestnený do zariadenia. S maloleťým má navrhovateľka vytvorený dobrý citový vzťah. Maloletý ju rešpektuje a poslúcha. Navrhovateľka je slobodná. Bude s maloleťým bývať v dvojizbovom byte v B.. Maloletý bude mať vytvorený priestor na spanie a učenie sa v spálni. Navrhovateľka je zamestnaná vo firme I. Ž.. Pracuje na tri zmeny. Počas neprítomnosti navrhovateľky v prípade potreby zabezpečí riadnu starostlivosť o maloletého priateľa navrhovateľky. Čistý mesačný príjem navrhovateľky je približne 800,- € . Navrhovateľka je schopná maloletemu zabezpečiť riadnu starostlivosť, nakoľko rodičia a plnoletý brat naďalej požívajú vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a matka odmietla nastúpiť dňa 25. 10. 2019 na protialkoholickú liečbu. Situácia v rodine je naďalej nezmenená, ba ešte sa zhoršila a súrodenci sa nemôžu vrátiť do starostlivosti rodičov. Zdravotný stav navrhovateľky i maloletého je dobrý. Otec je starobný dôchodca, poberá dôchodok mesačne v sume 17 684,- Kč. Matka poberá peňažný príspevok za opatrovanie mesačne v sume 430,35 €.

2. Podaním zo dňa 12. 11. 2019 vstúpila podľa § 13 ods. 1 CMP do konania Okresná prokuratúra Čadca. Podaním zo dňa 9. 3. 2020 Okresná prokuratúra súhlasila s podaným návrhom navrhovateľky.

3. Neodkladným opatrením, č. k. 7 PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 bol maloletý Y. H., nar. XX. X. XXXX spolu s maloletou N. H., nar. XX. XX. XXXX dočasne zverený do starostlivosti manželov I. I., nar. XX. X. XXXX a C. I., nar. X. X. XXXX.

X. I. I. a C. I. ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní mimoriadnou situáciou v Českej republike z dôvodu epidémie a uzatvorenia hraníc. Pojednávanie odročit' z tohto dôvodu nežiadali. Súd preto vykonal pojednávanie v neprítomnosti I. I. a C. I..

5. Vykonaným dokazovaním, a to výsluchom navrhovateľky, matky, otca, vyjadrením kolízneho opatrovníka, zástupkyne Okresnej prokuratúry a oboznámením listinných dôkazov založených v spisovom materiáli 9 P 42/2019, mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

6. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu na začatie konania a dôvodoch tam uvedených. Uviedla, že maloletý brat sa tohto času, ako nastala situácia s koronavírusom, nachádza na G.. Predtým bol väčšinou na internáte, alebo chodieval do B.. V B. bývať nechce. Do školy brat chodieval naďalej do Y. T. I., aj lekára má na území Slovenskej republiky. Ďalej navrhovateľka uviedla, že o brata sa snažila starať, ešte keď bývala u rodičov. Brat sa ju snaží rešpektovať. Ak by jej brat bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, bývala by s ním v Oščadnici. Tento byt má aj naďalej. V čase, kedy by bola v práci, tak by jej pri starostlivosti o brata pomáhal priateľ a cez týždeň je brat na internáte. Neodkladné opatrenie, ktorým bol brat zverený manželom I. sa naplňovalo, avšak je to na nich veľa, pretože už majú zverenú sestru a

maloletého ani do svojej starostlivosti nechcú. Výchovné prostredie u rodičov v súčasnosti hodnotí ako nie vhodné. Ak by tam nebol najstarší brat, myslí si, že by tie problémy neboli až také, aké sú teraz.

7. Ku svojim osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom navrhovateľka uviedla, že mzdu má vo výške 750,-- € mesačne. Je zdravá. Náklady má na zubára, ktorého navštevuje každý mesiac. Výška nákladov na zubára je závislá od zákroku. Kупuje si detralex na žily, za ktorý platí 27,-- € a toto balenie jej vydrží pol roka. Byt má prenajatý sama. Náklady na nájom má vo výške 320,-- €, na stravu vynakladá sumu približne 200,-- € - 250,-- € mesačne. Okrem toho má náklady na hygienu, cestovné, ktoré jej zamestnávateľ odčítava zo mzdy. Priateľovi prispieva na benzín. Náklady brata na internát sú vo výške 100,-- €. Tieto sú aj so stravou. Brat má aj náklady na zošity, ZRPŠ, výlety, oblečenie. Brat je zdravý. Finančne jej vypomáha priateľ. Nebolo voči nej vedené ani trestné, ani priestupkové konanie. Spôsobilosť na právne úkony má v celom rozsahu.

8. Otec súhlasil so zverením maloletého syna do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Maloletý navrhovateľku rešpektuje. Je teraz v puberte, ale inak počúvne, aj mu pomáha. Uviedol, že maloletý sa tohto času nachádza u neho. Podmienky, si myslí, že sú u nich dobré. Majú postihnutého syna, ktorý má 29 rokov a ktorý pije. Má taký starší dom, do ktorého tohto syna odsťahovali, aj ho zaviezli do C. X. na protialkoholické liečenie, avšak za 10 dní sa vrátil. Podpísal reverz. S ním už nič neurobí. Takisto popíjala aj manželka. Dúfa, že manželka sa z toho už dostala. Tiež opatrujú babku, ktorá má 94 rokov. On jedenásť rokov nepil. Keď však prišli ku nim na kontrolu a zobrali im deti, tak sa psychicky zložil, opil sa a odvtedy znova nepije. Ku svojim pomerom otec uviedol, že poberá z Českej republiky dôchodok vo výške približne 17 600,-- Kč, čo pri prepočte je približne 650,-- € až 700,-- € mesačne. Okrem tohto dôchodku iný príjem nemá. Vyživovaciu povinnosť má aj k N., na ktorú platí 210,-- € mesačne. Z príjmu platí plyn vo výške 60,-- €, elektriku vo výške 60,-- €, vodné, stočné vo výške 30,-- €, sporenie pre N. vo výške 30,-- €, sporenie pre Y. vo výške 30,-- €, telefón paušál vo výške 30,-- €, drevo na rok vo výške 300,-- €, televíziu vo výške 27,-- €. Z tohto svojho príjmu platí aj stravu pre seba, manželku a matku, ktorá má 94,-- €. Má zdravotné problémy, je po operácii chrčnice, má problémy s prostatou, kolenami. Na lieky minie približne 5,-- € mesačne. Súhlasil s určením výživného na maloletého syna vo výške 100,-- € mesačne.

9. Matka rovnako súhlasila so zverením maloletého syna do starostlivosti navrhovateľky. Uviedla, že syn je dobrý, poslúchne ju. Bude rešpektovať aj navrhovateľku, pretože s navrhovateľkou sa majú radi. Maloletý syn sa nachádza na G.. Do Č. M. chvíľu dochádzal, ale nebol tam veľmi spokojný, pretože bol zvyknutý na G.. Syn tam zašiel, napríklad tam šiel v piatok, ale v sobotu večer sa vrátil a v nedeľu šiel do školy. Viac menej sa zdržiaval na Slovensku. Ona alkoholické nápoje nepožíva od 27. 12. minulého roka. Navštevuje I.. K. približne rok a pol. Proti užívaniu alkoholických nápojov užíva prášky. Žiaden alkohol nepije. Fajčí. Príjem nemá žiadny. Mala opatrovné, avšak toto jej zrušili. K dôvodu, pre ktorý jej bolo opatrovné odňaté, matka uviedla, že bol na nich podaný anonym, že babka chodí špinavá, pocikaná, čo však nie je pravda. Keď boli u nich na kontrole, tak boli spokojní. O dávky v hmotnej núdzi požiadala, avšak povedali jej, že na ne nemá nárok. Okrem maloletého Y. má vyživovaciu povinnosť k maloletej N., na ktorú platí mesačne 80,-- €. Na lieky proti alkoholu platí mesačne približne 10,-- €. S určením výživného na maloletého syna vo výške 50,-- € mesačne súhlasila.

10. Kolízna opatrovníčka uviedla, že majú vedomosť o tom, že maloletý sa častejšie zdržiaval na území Slovenskej republiky. Toto aj riešili s manželmi I.. Maloletý odmietol chodiť do Českej republiky. V podstate na základe toho sa manželka I. rozhodli tak, že by nemalo zmysel, aby im bol zverený do starostlivosti, keď v podstate prakticky maloletý u nich ani nebol. Úrad po opakovaných nahláseniach v rodine, že sústavne sa požívajú alkoholické nápoje zo strany otca i matky a dochádza k zanedbávaniu starostlivosti o maloleté deti, okamžite riešil túto situáciu a mal záujem, aby neboli maloleté deti umiestnené v starostlivosti zariadenia. Zo širších príbuzných, ktorých je dosť, nemal nikto záujem o zverenie detí do svojej starostlivosti, preto reálne hrozilo, že deti budú umiestnené do zariadenia, avšak nakoniec prejavili záujem manželka I. z Českej republiky, požiadali o zverenie detí do starostlivosti. Manželka I. mali záujem poskytnúť starostlivosť aj maloletemu Y., avšak tam bolo zjavné, že maloletý to odmietal už na začiatku. Maloletý tam málo chodieval, málo sa tam zdržiaval, väčšinou bol cez týždeň na internáte a cez víkend mal chodiť ku manželom, čo má úrad vedomosť, tak tam nechodieval, resp. veľmi málo. Manželka však riadne uhrádzali internát, zabezpečovali výživu maloletemu, všetky náklady s maloletem hradili. Nemali však už záujem maloletemu poskytovať starostlivosť z toho dôvodu, že maloletý tam reálne ani nechodil, ani nebyval. Zverenie maloletého do starostlivosti iných príbuzných

riešili aj s ostatnými príbuznými maloletého, ide o sestru otca, avšak ani jedna neprejavila záujem o maloletého Y. a maloletý Y. sa bránil tomu, aby bol zverený do starostlivosti zariadenia. Samozrejme aj úrad robil všetko pre to, aby maloletý do zariadenia nešiel. Preto oslovili sestru D. H., ktorá prejavila záujem, že zabezpečí svojmu bratovi starostlivosť, aby nebol umiestnený do zariadenia. Kolízny opatrovník si myslí, že momentálne je to najvhodnejšie riešenie, hoci je tam pochybnosť, či maloletý bude sestru rešpektovať, avšak je dobré to, že rešpektuje sestrinho priateľa. Maloletý nemôže ostať ešte v starostlivosti rodičov, pretože majú vedomosť, že títo požívajú alkoholické nápoje, hoci matka udáva, že nepije, ale kolízny opatrovník má vedomosť, že tam ten alkohol ešte je. Keď majú financie vypijú si, keď nemajú, jasné, že nevpijú si, lebo nemajú za čo a ďalší problém je brat, ktorý požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a tento naďalej chodíva ku svojim rodičom. Dochádza medzi nimi k určitým hádkam, konfliktom. Pýta peniaze. Zasahovala tam viackrát polícia. Z toho dôvodu si kolízny opatrovník myslí, že nie je vhodné, aby maloletý ostal v rodine svojich rodičov a nie je nikto iný z príbuzných, ktorý by prejavil záujem o starostlivosť o maloletého. Úrad si preto myslí, že najlepším riešením je momentálne teraz sestra D.. Kolízny opatrovník súhlasil, aby bol maloletý zverený do starostlivosti sestry a do budúca nič nebude brániť rodičom, ak bude úrad presvedčený, že alkohol tam nie je, už abstínujú dlhšiu dobu, aby si návrh na zverenie maloletého a samozrejme aj maloletej N. podali na súd a aby im tieto deti boli zverené späť do ich starostlivosti. Ďalej kolízny opatrovník uviedol, že má vedomosť o tom, že matka poberala peňažný príspevok na opatrovanie, avšak z dôvodu požívania alkoholických nápojov a sústavného hlásenia na úrad tejto skutočnosti, bol jej tento príspevok odňatý. Prišla o tieto financie a momentálne nemá príjem. Otec má starobný dôchodok v uvedenej sume. Sestra, ktorá má záujem o zverenie maloletého do svojej starostlivosti uviedla výživné, aké by žiadala, aby súd určil, s uvedenou výškou výživného súhlasia. Kolízny opatrovník odporučil maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a zaviazat' platiť rodičov výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, a to otca vo výške 100,- € mesačne a matku vo výške 50,- € mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. I keď maloletý bol neodkladným opatrením zverený do starostlivosti manželov I., kde nebolo určené výživné, má za to, že otec si i napriek tomu riadne plnil voči maloletému vyživovaciu povinnosť k rukám manželov I., preto nie je potrebné určovať výživné späť od vydania neodkladného opatrenia.

11. Navrhovateľka podľa výpisu z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nemá záznam v registri trestov. Jej zdravotný stav podľa potvrdenia I. L. I. zo dňa 28. 10. 2019 je primeraný vzhľadom k veku, z hľadiska zdravotného stavu je schopná postarať sa o maloleté dieťa. Podľa potvrdenia o príjme spoločnosti G. Z., Z. G.. zo dňa 5. 11. 2019 navrhovateľka za obdobie január 2019 až september 2019 dosiahla priemernú čistú mzdu vo výške 927,50 €. Dňa 7. 1. 2020 navrhovateľka uzatvorila pracovnú zmluvu so spoločnosťou I. G., G. M.. B.. na dobu určitú do 31. 12. 2020 s dojednanou hrubou hodinovou mzdou vo výške 5,32 €. Podľa výplatného lístka za mesiac február 2020 navrhovateľka dosiahla v uvedenom mesiaci čistú mzdu vo výške 808,08 €. Dňa 8. 11. 2019 navrhovateľka ako nájomca uzatvorila nájomnú zmluvu, predmetom ktorej je nájom dvojizbového bytu v bytovom dome číslo súpisné XXXX D. B. a parkovacie miesto pred objektom. Nájom bol uzatvorený na dobu určitú od 8. 11. 2019 do 31. 12. 2020 s možnosťou nájomcu požiadať v lehote 3 mesiacov pred uplynutím zmluvne dohodnutého obdobia o predĺženie nájmu. Výška nájomného bola dojednaná v sume 320,- € vrátane platieb za elektrickú energiu a vodu v paušálnej výške 90,- €. Podľa oznámenia obce Oščadnica zo dňa 16. 3. 2020 navrhovateľka býva v podnájme na adrese B. Č. XXXX. Pracuje vo firme I. Ž. ako skladníčka. Nedopustila sa žiadneho priestupku, alkoholické nápoje nepožíva. Vyživovaciu povinnosť nemá voči nikomu. Podľa správy obce G. zo dňa 13. 3. 2020 navrhovateľka pracuje v trojzmennej prevádzke v I. D. Ž.. Býva v bytovom dome v B.. Rodičov pravidelne navštevuje.

12. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, oddelenie služieb pre občana zo dňa 4. 3. 2020 matka, ani otec nepoberajú žiadne štátne sociálne dávky, ani dávku v hmotnej núdzi. Podľa správy obce G. zo dňa 13. 3. 2020 matka je tohto času evidovaná na úrade práce. Poberala peňažný príspevok na opatrovanie na svoju svokru N. H., ktorý jej bol odňatý. Podľa slov jej manžela matka alkoholické nápoje nepožíva, je na ambulantnej liečbe, ktorú dodržiava. Otec pobera starobný dôchodok z Českej republiky. Otec pravidelne platí výživné na maloleté deti Y. a N. vo výške 420,- €, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Rodičia sú s deťmi v kontakte, či už telefonicky alebo elektronicky. Matka podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 9. 3. 2020 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17. 1. 2020 a evidencia trvá.

13. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 9. 3. 2020 bolo vykonané šetrenie v rodine navrhovateľky, kde bolo zistené, že navrhovateľka býva v dvojizbovom prenajatom byte v B.. Byt je mezonetový, dole sa nachádza kuchyňa s obývačkou, predsieň, hygienické zariadenie a veľký priestranný balkón. Na poschodí je spálňa. Miestnosti sú kompletne zariadené vhodným nábytkom, vybavené spotrebičmi a elektronikou, čo bolo súčasťou bytu. Kúrenie v byte je elektrické. Hygiena a poriadok v domácnosti sú udržiavané na dobrej úrovni. Navrhovateľka uviedla, že toho času, keď pri nej nebyva brat, zdržiava sa u priateľa, ktorý býva tiež v B., v blízkosti jej prenajatého bytu. V prípade zverenia maloletého do jej starostlivosti bude s ním bývať v uvedenom byte a pri starostlivosti o brata jej bude pomáhať priateľ. Maloletý má pred ním rešpekt. Navrhovateľka uhrádza mesačné nájomné v sume 320,- € vrátane platieb za elektrinu a vodu. Maloletý má v byte vytvorený priestor na spanie a učenie sa. Navštevuje 1. ročník Strednej internátnej školy v Y. T. I., odbor strojár. Počas týždňa býva na internáte a cez víkend chodíva do B. ku krstnej matke, ktorá ho má neodkladným opatrením zvereného spolu s manželom do starostlivosti. Má záujem, aby maloletý išiel ku nej bývať od apríla 2020. Naďalej trvá na svojom návrhu, chce mu zabezpečiť riadnu starostlivosť, má pre brata zabezpečené všetko, čo bude potrebovať. Navrhovateľka je slobodná. Je zamestnaná vo firme I. Ž.. Jej čistý mesačný príjem je cca 600,- €. Pracuje na tri zmeny a v prípade zverenia brata do jej starostlivosti bude maloletý naďalej počas týždňa bývať na internáte a na víkend bude chodiť k nej. Zdravotný stav navrhovateľky a jej brata je dobrý. Navrhovateľka ďalej uviedla, že k rodičom chodíva, keď sú v triezvom stave. Zdá sa jej, že sa držia, ale je to asi preto, že nemajú financie (matke bol odňatý peňažný príspevok za opatrovanie), ale nevie dokedy to tak vydržia. Brat, ktorý býval s rodičmi a požíval s nimi alkoholické nápoje, odišiel bývať vedľa do ich starej chalupy, avšak naďalej požíva alkoholické nápoje i s cudzími ľuďmi, s ktorými sa stretáva. Fyzicky zaútočil na matku i otca, musela u nich viackrát zasahovať polícia. Navrhovateľka uviedla, že sa bojí o rodičov, ale niekedy si to robia aj sami, dávajú bratovi peniaze, jedlo, púšťajú ho k nim alebo sa brat k nim dobíja násilím. Je to len otázka času, kedy sa môže v rodine niečo stať. Sestra maloletého uviedla, že chce bratovi zabezpečiť riadnu starostlivosť, nechce, aby bol umiestnený do zariadenia. V prípade, že by ju nerešpektoval, neposlúchal, mala by s ním problémy, bude to riešiť, teraz mu však chce dať šancu. I rodičia sú radi, že maloletý bude zverený do jej starostlivosti. Manželia I. podali na Okresný súd B. návrh na zverenie iba maloletej N. do pestúnskej starostlivosti, nemajú záujem zabezpečovať starostlivosť maloletému Y.. Z tohto dôvodu navrhovateľka podala tento návrh a aj preto, že nie je vhodné, aby sa maloletý vrátil tohto času do starostlivosti rodičov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na základe zistených skutočností odporučil súdu zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a rodičov zaviazat' platiť výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

14. Podľa čl. 1 ods. 1 písm. b/ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým a zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie“) toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 2 bod 7 nariadenia pojem „rodičovské práva a povinnosti“ označuje všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky. Tento pojem zahŕňa opatrovnícke právo a právo styku s dieťaťom.

Podľa čl. 8 bod 1 nariadenia súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 52 CMP Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Maloleté dieťa bolo uznesením, č. k. 7 PPOm1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 dočasne zverené do starostlivosti manželov I. I. a C. I., majúcich bydlisko na území Českej republiky. Súd preto skúmal otázku svojej právomoci na konanie. V zmysle nariadenia rozhodujúcim kritériom pre posúdenie právomoci súdov členského štátu konať o návrhu vo veci rodičovských práv a povinností je „obvyklý pobyt dieťaťa“ v čase začatia konania, nakoľko základnou zásadou nariadenia je, že najvhodnejším miestom na rozhodovanie vo veci rodičovských práv a povinností je súd toho členského štátu, v ktorom má dieťa svoj obvyklý pobyt. Pre posúdenie „obvyklého pobytu dieťaťa“ je vždy rozhodujúcim reálny pobyt s úmyslom trvalejšie sa na určitom danom mieste zdržiavať. Ako štát obvyklého pobytu je potom možné chápať predovšetkým členský štát, na území ktorého má dieťa z časového hľadiska trvalejšie a stabilné bydlisko, pričom je možné prisvedčiť výkladu tohto pojmu obsiahnutému v rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C- 523/07 zo dňa 2. 4. 2009, že pôjde o miesto, v ktorom sa dieťa zdržovalo trvalejšie, miesto zabezpečujúce určité zázemie, pričom sa prihliada na mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. V súdenom prípade bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že maloleté dieťa navštevuje strednú školu na území Slovenskej republiky. Ošetrujúceho lekára má maloletý rovnako na území Slovenskej republiky. Maloletý počas týždňa sa zdržiava na internáte na území Slovenskej republiky a počas víkendov mal chodiť do Českej republiky k manželom I.. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, neodkladné opatrenie, sp. zn. 7PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 sa vo vzťahu k maloletému riadne nenapĺňalo. Maloletý podľa skutkových tvrdení obsiahnutých v podanom návrhu do Českej republiky ísť bývať nechce, k manželom I. počas víkendov riadne nechodieval. Zdržiaval sa doma alebo u tety na G.. Rovnako i na pojednávaní navrhovateľka uviedla, že maloletý do B. ísť bývať nechce. Tiež kolízna opatrovníčka maloletého uviedla, že sa maloletý častejšie zdržiaval na území Slovenskej republiky, do Českej republiky odmietol chodiť, čo riešili i s manželmi I. a na základe toho sa i manželia I. rozhodli, že nemá zmysel, by im bol maloletý zverený do starostlivosti, keď prakticky maloletý u nich ani nebol. Uvedeným súd nemal preukázané začlenenie sa maloletého do sociálneho a rodinného prostredia na území Českej republiky ku dňu začatia daného súdneho konania, ale jeho zotrvanie v sociálnom a rodinnom prostredí na území Slovenskej republiky, na území ktorej, ako už bolo uvedené vyššie, maloletý navštevuje strednú školu, má ošetrujúceho lekára a prejavil vôľu i naďalej zotrvať. Preto zo všetkých uvedených dôvodov bol súd toho názoru, že je daná právomoc súdov Slovenskej republiky na konanie, a keďže maloletý má trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Čadca a má úmysel sa i v jeho obvode zdržiavať, je daná na konanie aj príslušnosť Okresného súdu Čadca.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil návrh navrhovateľky na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti ako plne súladný so záujmami maloletého. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodičia maloletému riadnu starostlivosť nevyhnutnú k jeho zdravému vývoju nezabezpečujú. Ako vyplynulo z výpovede navrhovateľky, navrhovateľka výchovné prostredie u rodičov v súčasnosti hodnotí nie vhodné pre výchovu maloletého dieťaťa. Za podstatnú príčinu problémov v rodine navrhovateľka označila najstaršieho brata. Uvedenú výpoveď navrhovateľky v konaní potvrdila i kolízna opatrovníčka maloletého, ktorá v zhode s navrhovateľkou považovala nevhodné, aby maloletý zotrval v rodine svojich rodičov. Kolízna opatrovníčka uviedla, že úrad, hoc matka tvrdí, že nepije, má vedomosť o prítomnosti alkoholu v rodine rodičov maloletého dieťaťa. Tiež potvrdila, že na nevhodnosť výchovného prostredia v rodine má vplyv i brat maloletého, ktorý vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, chodíva ku svojim rodičom, pýta od nich peniaze. Medzi ním a rodičmi dochádza k hádkam. V rodine maloletého zasahovala aj polícia. Uvedeným mal súd nesporne preukázané, že výchovné prostredie v rodine nie je pre výchovu maloletého vhodné. Maloletý pre svoj zdravý vývoj potrebuje pokojné a podnetné rodinné prostredie, ktoré však ku dňu rozhodovania súdu rodičia, ako už bolo vyššie uvedené, nezabezpečujú. Náhradná osobná starostlivosť u maloletého je preto odôvodnená. Obaja rodičia zároveň súhlasili, aby maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Podľa výpovedí rodičov maloletý má s navrhovateľkou dobrý vzťah. Navrhovateľku rešpektuje. Zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky odporučil aj kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že nie je nikto iný z príbuzných, kto by prejavil záujem o starostlivosť o maloletého a maloletý sa bráni zvereniu do starostlivosti zariadenia. U navrhovateľky mal súd tiež preukázané splnenie predpokladov kladených na osobu, ktorej môže byť maloleté dieťa zverené

do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle vyššie citovaného § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Zo všetkých uvedených dôvodov a s prihliadnutím k tomu, že náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou a ku dňu rozhodovania súdu nebolo preukázané nerešpektovanie navrhovateľky maloletým, súd preto maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je schopná a ochotná sa o maloletého postarať a má na to vytvorené aj osobnostné, bytové a finančné podmienky. Navrhovateľka je zároveň povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia a je aj oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

17. Keďže súd maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, rozhodoval ďalej o výške vyživovacej povinnosti matky a otca k maloletému tak, aby výživné zodpovedalo odôvodneným potrebám maloletého a zároveň jeho výška bola i v schopnostiach a možnostiach jeho rodičov. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý navštevuje Strednú internátnu školu v Y. T. I.. Mesačné náklady na internát a stravu na internáte maloletý vynakladá vo výške 100,-- €. So štúdiom má maloletý aj náklady na školské potreby a pomôcky, ZRPS, výlety. Okrem týchto výdavkov má maloletý aj náklady na uspokojovanie svojich základných životných potrieb, ako je strava v domácom prostredí, oblečenie, obuv, hygienické potreby, bývanie. Maloletý je vo veku dospelujúceho mladého muža, v ktorom veku sa uvedené náklady na základné životné potreby zvyšujú. Matka je nezamestnaná, počnúc od 17. 1. 2020 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Príjem nemá žiadny. Príspevok za opatrovanie, ktorý matka poberala, jej bol odňatý. Otec maloletého dieťaťa je starobný dôchodca. Poberá dôchodok vo výške 17 600,-- Kč mesačne. Matka i otec majú okrem vyživovacej povinnosti k maloletému synovi aj vyživovaciu povinnosť k dcére N.. Porovnaním takto preukázaných potrieb maloletého z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, študijných povinností s pomermi na strane matky a otca súd dospel k záveru, že výživné otca voči maloletému v sume 100,-- € mesačne zodpovedá základným potrebám maloletého i schopnostiam a možnostiam otca, ktorý, ako už bolo uvedené, má pravidelný, opakujúci sa príjem z titulu dôchodku. Otec zároveň s uvedenou výškou výživného súhlasil. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu súd považoval za zodpovedajúcu schopnostiam a možnostiam matky sumu výživného vo výške 50,-- € mesačne, a to i napriek tomu, že matka je tohto času nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nemá žiaden príjem. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka bola poberateľkou príspevku za opatrovanie. Tento príspevok bol matke odňatý. Matka, hoci tvrdila, že jej príspevok bol odňatý nedôvodne, toto svoje tvrdenie nepreukázala. Nepreukázala nedôvodnosť odňatia tohto príspevku za opatrovanie, čo súd následne v súlade s vyššie citovaným § 75 Zákona o rodine vyhodnotil ako správanie sa matky, ktorým sa matka bez dôležitého dôvodu vzdala tohto príjmu, a preto pri určení vyživovacej povinnosti súd z uvedeného príjmu, ktorý matka z príspevku za opatrovanie dosahovala, vychádzal. Zároveň matka s určením výživného vo výške 50,-- € mesačne súhlasila. Uvedenou výškou výživného podľa názoru súdu nebude dotknutá ani vyživovacia povinnosť rodičov k maloletej dcére, na ktorú súd pri svojom rozhodovaní prihliadal. Preto z uvedených dôvodov súd počnúc odo dňa právoplatnosti rozsudku otcovi určil vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu vo výške 100,-- € mesačne a matke vo výške 50,-- € mesačne. Takto určené výživné sú matka i otec povinní počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti maloletého dieťaťa, platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca.

18. Nadobudnutím právoplatnosti rozsudku v danej právnej veci, ktorým sú upravené práva a povinnosti rodičov i navrhovateľky k maloletému Y. H., nar. XX. X. XXXX, pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené uznesením, č. k. 7 PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019 neodkladné opatrenie. Preto súd v súlade s vyššie citovaným § 363 CMP dňom právoplatnosti rozsudku vo vzťahu k maloletému dieťaťu zrušil uznesenie Okresného súdu Čadca, č. k. 7 PPOm 1/2019-20 zo dňa 19. 9. 2019.

19. Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.